

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:
Kazinczy-utca 808. sz. hová a lap szellemi részét
illető cikkek küldendők.
Kiadó-hivatal:
Wittich József könyvkereskedése, hova az előfizetési penzek
és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor
ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.
Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten:
Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben Haasenstein és Vogler
(Neu-Marki 14. sz.)

Megjelenik e lap
minden szerdán és szombaton egy egész lven.
ELŐFIZETÉSI AR:
Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 „ 50 kr.

Előfizetési fölhívás

a

„Székely Hirlap“

Politikai, társadalmi- és a maros-vásárhelyi „Jogász-Egylet“ közlönyének

V-ik évfolyamā IV-ik évnegyedére.

Előfizetési díj: okt.—decz. év-negyedre 1 frt 50 kr. o. é.

Az előfizetési díj, legcélszerűbben postai utalványnyal, a „Székely Hirlap“ kiadó hivatalának Maros-Vásárhelyre, küldendő.

Felhívás.

A maros-vásárhelyi jogász-egylet folyó 1873. évi rendes **közgyűlését** november 23-án fogja megtartani, a melyen való szíves megjelenésre az alapszabályok 57 §-a értelmében az egylet összes tagjai ezennel felhivatnak.

A közgyűlési tárgysorozat s egyéb értesítések később fognak közhírré tétetni.

Az igazgató választmányának f. é. október hó 22-én tartott ülése határozatából.

Br. Apór Károly

egyleti elnök

Dr. Soos Kálmán

jogász-egyl. titkár.

Br. Kemény Gábor főgondnok az ev. ref. egyház kerületi közgyűlést megnyitó beszéde.

Tisztelt egyházkerületi közgyűlés! Miután b. Kemény Ferencz és gr. Mikó Imre ő nagyméltóságai, nálamnál idősebb kerületigondnokok, akadályozva vannak egyházkerületünk jelen közgyűlése tanácskozásait vezetni, tisztemmé vált az elnöki széket elfoglalni. És így nekem jutott a szerencse a tisztelt közgyűlés tagjait jelenleg üdvözölhetni.

Mint mindnyájan tudjuk, nem most, nov. első, hanem augusztus harmadik vasárnapján kellett volna e közgyűlésnek megtartatni. Már ki is volt az hirdetve, midőn egyházkerületünk egyik megyéje felszólalása nyomán, az igazgatótanács indokoltnak látta a hazánkban dúló járvány miatt előterjesztést tenni a gyűlést kitűzött legidősebb ker. gondnok b. Kemény Ferencz ő nagyméltóságának, a közgyűlés elhalasztása végett. Ennek folytán halasztatott a közgyűlés megkezdése rendes időről, miután az isteni gondviselés ama csapást országunkról már körülbelől elhárította. Ugy hiszem a kerületi közgyűlés helyeselni fogja tiszteletben megaggott legidősebb ker. gondnokunknak a rendkívüli viszonyok miatt indokolt e tekintetben való eljárását.

Végre azonban együtt lehetünk. És örömmel emelhetem ki a tiszt. közgyűlés tagjainak így

szép számmal való megjelenését. Nemcsak azért, mivel mindig örvendetes jelenség az, ha önerőn való munkásságra, az önigazgatás alkotmányos és szabadságot biztosító követelményeinek megfelelni, annyi gondolkozó, munkaedzett férfit látok özsze gyűlni; de kétszeresen örülök, ha megfontolom azon nagyhorderejű kérdéseket, melyeket szálónként megoldani és előkészíteni kerületi közgyűlésünk hivatva van.

Bár merre tekintünk szentegyházunk keretében: mindenfelé oly kérdésekkel találkozunk, melyeknek legszorosabb összeköttetése van, a legközelebbiről annyit emlegetett „szabad egyház, a szabad államban“ tannal, a centralisatio és autonomia elméletével.

Távol legyen tőlünk a gondolat mások előhaladását, szabadságát, egyházuk autonomiáját gátolni akarni, hiszen, ha ezt tennők azon alapelveket sértenők, melyeken még a protestantismus alapszik; és távol legyen tőlünk akarni, hogy államot képezzünk az államban; de nem feledhetjük ezek mellett el azt se, hogy egyházunk állását nemzetközi szerződésekben gyökerező törvények alapították meg, mely mint elidegeníthetlen örökség szállván reánk, megendi a javítást, a reformok az okszerű előhaladást; de kizárja a visszahanyatlást, a lemondást. A ki az egyenlőséget keresi, keresse azt az elmaradottak emelésében és nem az előtte állók visszatartásában, vagy épen lerántásában.

Ott, hol százados fejlődési processus van, nem lehet pusztán az elméleti tételekkel eligazodni: tekintetbe kell venni azt a mi volt, azt a mi létezik a mihez szellemi és anyagi kötelékek fűznek és csak ezeket kiösmerve lehet rendre-rendre fejteni a jobbat.

Volt idő, midőn egyházunk üldöztetésnek, hivei nyomorgatásnak voltak kitéve, midőn valásunk hitzikkéit karddal kellett megvédeni, vérrel megpecsételni. Istené a dicsőség, azon szomorú napok elmultak. De nem kell gondolni, hogy semmi vész ne környékezhethné egyházunk állását. Csak hogy most az egészen másnemű, mint volt régebben. Vész következhetik hamis elméletekből, vagy helyes elméletek hamis alkalmazásából a protestantismus szellemének megmáskításából. Ezekben már az egyetlen fegyver, melylyel küzdeni lehet, és a mely célhoz fog vezetni: a felvilágosodás, a résen lélel, saját igaz ügyünknek tanulmányozása, kellő világosításba állítása.

— Ha meggondoljuk azt, hogy az országgyűlésnemcsak a köznevelés, de a különböző egyházak államhoz való viszony rendezését is kezébe vette; ha meggondolják, hogy most van szőnyegen a királyhágón tul fekvő ref. egyházkerületekkel való szorosabb kapcsolat megállapítása; és hogy mindez oly időbe esik, midőn egyházkerületünk egy igen lényeges belszerkezeti ujjaalakításon megyen át: lehetlenség jelen korszaknak komoly fontosságát nemlátni; lehetlenség, hogy feladataink nagysága át ne hasson, hogy a felelősség nagy terhét ne érezzük.

Mentől erősebben meg vagyok győződve a mondottak valóságáról, annál kevesebben üdvözölöm a tisztelt kerületi közgyűlés tagjait, kik egyházunk szellemétől áthatva, megjelentek tanácskozni és böles belátásuk szerint határozni; fenn tartani egyházunk szabadságát és függetlenségét felfelé, és kifelé szilárd kezekkel vezetni, egyházunk alapelvei szerint a belreorganisatio fontos művét.

Csekély személyemet a tisztelt közgyűlés tagjainak szíves hajlamába összesen és egyenként ajánlvá és a nagy feladatokban való közremunkálásra gyámolításokat kikérve: az erd. ev. ref. egyh. ker. 1873-iki rendes közgyűlését ezennel megnyitottnak nyilvánitom.

— Az országgyűlés tagjait egybehívó elnöki körlevél így hangzik: A képviselőház üléseinek ujából megkezdése 1873 dik évi junius hó 22-én kelt kegyelmes királyi leirat által f. évi nov. 8-ára lévén kitűzve, tisztelettel fölkérem a képviselő urakat, méltóztassanak a nov. 8-án déli 12 órakor tartandó nyilvános ülésre megjelenni. Kelt Buda-Pesten, nov. 1. Bittó István, a képviselőház elnöke.

A perrendt. 188. §-sa.

M. I., mint S. T. engedményese rendes keresettel beperesítette K. T.-t 1200 f. s járulékaljíránt, mely összeget S. T. M. I.-nek a K. T.-nél levő követeléséből ellene intézett végrehajtás folytán engedményezett.

A kereset folytán f. évi január 13-ika tűzetett ki a perfelvételére, mely alkalommal azonban K. T. személyesen jelenvén meg a pertárban, őt a pertárnok ügyvéd általi megjelenésre utasította, mi végből a perfelvételére a szabályszerű nyolczadik napot, azaz január 21-két tűzte ki. K. T. e nyolcz nap közben e cikk közlőjét kereste fel védő ügyvédéül, ki január 21-én a pertárban megjelent; s a perrendt. 188. § a által engedett feltétlen jognál fogva 15 napi halasztást vett igénybe, minek folytán a perfelvételi határnap február 6 kára esett. De ugyanazon napon M. I. mint S. T. engedményese ellen a 188. §. alapján a korábbi — már végrehajtás alatt állott — kötelezvény közösségének kimondása és előterjesztése iránt alkeresetlevelet adott be, minthogy az felperes által a keresetlevél mellé csatolva nem lett, s azt alperes védelmére többféle okból elkerülhetetlen szükségnek találta.

A törvényszék azonban az alkereset, — mint elkésettett visszautasította azon indokból „mert az okirat közösségére irányzott alkeresetlevél, azon határidő első felében benyujtandó, mely az illető félnek azon periratra kitűzve volt, melyben az az okiratot használni kívánta; s miután a beadott kereset folytán a perfelvétele január 13-ika —illetőleg a félnek személyes s ekként törvényellenes megjelenése következtében január 21-ike volt kitűzve, s az idézett §-szerint az alkereset, legalább is ezen ujjabban kitűzött határidő első fele — vagy is január 17-kéig lett volna benyujtandó.

Az eljáró törvényszék tehát a perrendtartás 188. §-át így értelmezi, holott én különbséget találok e § és a szavatossági alkereset, valamint a bírói illetékességi kifogások beadási idejére vonatkozó 80, 81, 89. és 98. §§-ok közt.

Mert az utóbbiakra nézve a törvény (98. §-a) világosan akként rendelkezik, hogy a kifogás illetőleg szavatossági alkereset a keresetlevél vétele és a perfelvételére kitűzött határnap közti idő első felébe nyujtandó be. A szavatossági al

kereset, vagy bírói illetőségi kifogás esetében tehát helyén lenne a fentebbi végzés indoklása, de nem az okirat közösségére vonatkozó alkeresetre nézve is; mert ha a törvény azt czélozta volna, hogy az okirat közösségére irányított alkereset is, és csak is a törvényszék által kitűzött perfelvételi határidő első felében nyújtható be, a 188. §-ban is hivatkozott volna — mit a 80. §-ban tett és — a 98. §-ra, hogy t. i. jogát az illető fél, a bírói illetőség elleni kifogás beadására kiszabott határidő alatt (98. §.) érvényesítse.

Am de a 188. §. egészen másként, tehát mind ez utóbbi §§-ok, mind a fennebbi végzés indokaival tökéletesen ellentétesen intézkedik az okirat közösség iránti alkereset idejének beadásáról, itt ugyanis a félnek törvényes hatáskörén belül, teljes szabadságára van bízva alkeresetének beadási határideje, tehát ezt ugyan is a főügy folyama alatt bármikor, s nem kell épen a keresetlevél vételétől számított idő első felében, hanem benyújthatja bármely perirat beadásán (188. §.) tehát nem perfelvételre (98. §.) mert a kettő közt ismét különbség van, mit a fennebbi jogeset tanusít, hol a perfelvétel már megtörtént, de perirat még be nem adatott a kitűzött határidő első felében, s a fennebbi a 188. §-sa alapján tett halasztás épen úgy törvényes volt, mint az alperes személyes megjelenése a perrendt. 87. §-sa alapján nem volt törvényellenes, leg főlebb szabálytalan.

Véleményem szerint tehát miután egy részt joga védelmétől senkint leszorítani nem lehet, de annál is inkább, mert a törvény azon szavaiból, hogy a fél azon perirat beadásával kitűzött határidő első felében nyújtsa be alkeresetét, mely periratban az okiratot használni akarja (188. §.) a kitűzött határidő alatt nem csak a törvényszék által kitűzött határidő észlelendő, hanem miután ily alkereset a főügy folyama alatt bármikor, tehát a válszirat vétele után is beadható, melynek határidejét a felek által igénybevett halasztások szabályozzák, tehát mely határidő nem a törvényszék által tüzetett ki, az ily alkereset tehát a törvény alapján (188. §.) igénybe vett halasztásiidő első felében is beadható, miből kifolyólag teljes jogmeggyőződésünk, hogy fentebb közölt esetben az alkereset elutasítható nem volt.

Az életben látjuk, hogy magát a tkönyvi intézményt is sokan nem a jogok megerősítésére, hanem azoknak kijátszására akarnák fölhasználni; minek tudata indított arra, hogy a fennebbi kérdésre vonatkozó szerény nézetemnek e szaklapban helyet kérjek.

Sokan úgy gondolkoznak, hogy a kinek joga van a sokhoz, — annak joga van a kevéssel is megelégedni, — s így a hitelező szerzett zálogjogáról minden esetben lemondhat.

Ha csak hitelező s adós kötött kölcsönszerződést vagy ha csak egy jogosult s egy kötelezett fél van érdekelve, — azt hiszem, hogy a jogosult fél tehet zálogjogával azt, mi neki tetszik. De egészen más helyzetbe jön a hitelező, — ha kezesse is van.

Tegyük föl a következő esetet:

A. hitelező B. adóssának birtokát fölmenti a zálogjog terhe alól akkor, midőn az adóslevél kiállításának alkalmával B. adós mellett C. kezességet vállalt.

Kérdezem, hogy ha B. adós a hitelező szabályszerű törlési engedélyének bemutatása mellett birtokáról a zálogjog kitöröltetését kérelmezi: mit fog tenni az illető tkönyvi hatóság?

Véleményem szerint a kérvényt visszautasítani kell azon okból, mert a kezesnek az adós birtokának tehermentesítésébe való beegyezése nem tanusított.

Indokaim a következők: az ideigl. törv. szabályoknak az átmeneti intézkedéseket szabályozó igazságügyi ministeri rendelet XIX. czikke szerint maig is érvényben lévő 156. §-a rendeli, hogy az osztrák által, polg. törvénykönyvnek mindazon határozatait, melyek a telekkönyvi rendeletekkel egybefüggésben állanak, s a melyek valamely telekkönyvi jog megszerzésére vagy elenyésztésére alapul szolgálnak, — az országgyűlés intézkedéseig hatályukat megtartják.

Az oszt. ált. polg. törvénykönyv 1360. §-ban pedig ezt olvassuk, „hogy ha a kezesség elvállalása előtt vagy annak alkalmával a hitelezőnek a földős vagy egy harmadik által zálog adatik, — a hitelező nincs jogosítva arra, hogy a záloggal a kezes kárára föl hagyjon.”

Azok, kik azt vélik, hogy a fennebbi esetben az elutasítás szabályellenes, mert az adós birtokának tehermentesítése a kezes károsodását okvetlenül nem vonja maga után, s ezt a t.-könyvi hatóságnak föltételeznie nem lehet; s mert a lehető kár csak is a végrehajtásnál tűnven ki, — itt a kezes a fizetéstől menekülhet az által, ha az adós birtokát fölmentő hitelező ellenében az o. p. törv.

könyv. 1360. §-ra hivatkozik; — azok gondolják meg, hogy a zálogilag nem biztosított követelés a behajthatlanságnak sokkal inkább ki téve van, mint a biztosított követelés, s vegyék fontolóra, hogy az esetben, ha a hitelező követelését egy harmadiknak engedményezi — ezen jóhiszemű harmadik ellenében a károsodott kezes kifogásait már nem érvényesítheti, — gondolják meg végre, hogy a visszautasító végzés csirájában elfojtja a bajt, míg az ellenkező eljárás hosszadalmas perekre szolgáltathat okot s a hibátlan kezes károsodását idézheti elő.

Még kényesebb lesz a kérdés, ha a hitelező azon adóslevél alapján, melyben az adós és kezes is külön-külön jelzálogot kötöttek le, a zálogjogot csak a kezes birtokára kérve bekebleztetni?

Ezen kérdés fejtegetését azonban máskorra halasztom s végül csak azt jegyzem meg, hogy mennyire hiányos eddigi gyakorlatunk, midőn a kezes kötelezettségét legtöbb esetben csak azon egyetlen szóval „kezes” fejezzük ki; s őt a lehető visszaélések vagy károsodások ellenében ugyanazon okmányban nem biztosítjuk.

Nagy-szebeni levelek.

Nagy-Szeben 1873. november.

I.

E lap érdemes szerkesztője megtisztelő felhívására örömmel veszem fel rég pihentetett tollamat, és legelőbb is a pihentetést előidéző okot háritom el, hogy aztán újra a régi kerékvágásba jutva, egyébről is szólhassak, addig azonban nem tehetem. Régi, nagyon régi csaknem éves dolog, de levelezési tiszteimből, önmagam és a közönség iránti tartozásomból kifolyólag elmulaszthatlan kötelességem, hogy egy alapos és okadatolt állításom megtámadására pár megjegyzést tegyek, egyszersmind válaszol azoknak, kik némi czélzással említék, hogy a helyi postaigazgatóságnak leveleimre tett megjegyzéseire mi válaszom sincs; ki kell jelentenem, hogy a választ már az azt követő napon megtettem, minden állítást fenntartva, sőt be is bizonyítva és a válasz közlésének késése teljességgel nem rajtam mult, én sürgettem annak megjelenését leginkább, de az első izben rögtön tett válaszom a posta útján elveszett, másodizben újra irtam, ajánlva küldöttem el, hetekig vártam és sürgettem megjelenést és nagyon elbámultam látva, hogy lehet oly szerkesztő is, ki levelezője állításának hebizonyítására nem enged tért, és ily lappal levelezésben becsérzetem nem engedvén állani, épen azért azóta egyetlen egy levelet sem irtam, ha bár a tiszteletpéldányt a volt szerkesztő ur folytonosan küldötte is; később megtudtam, hogy egyik belmunkatársávali egyenetlenkedés és privat érdek áldozatául esett a nyomdában már kiszedett levelem; a melyre azonban harmadikszor is újra irti és közölni magam és az olvasó közönség iránti elmulaszthatlan kötelességnek tartom, és ha e lap nem közölte volna, más lap útján sem maradtam volna adós, annál inkább örülök, hogy a lovasias és loyális új szerkesztő, ki a lapot romjaiból phoenixként újjá teremté, helyet ad a levelező állításainak bebizonyítására, és nem engedi, mint a második szerkesztő ur tette, hogy levelezőjének teljes igaza lévén, mégis a válasz nem adása miatt gyanusíttassék.

És most álljon itt a még akkor is pedig sine ira et studeo írott levelem szóról szóra, a mennyiben a körülmények változása megkívánja egy pár jegyzettel ellátva, hogy az eredeti szöveg, mint volt, úgy maradjon.

Válasz a nagy-szebeni magyar királyi postaigazgatósághoz.

Nagy örömmel olvastam a „Székely Hirlap” tegnapi 92. számában, hogy a mélyen tisztelt postaigazgatóság érdekében tett felszólításom nem volt eredmény nélküli; méltóztatott észrevenni, és némi figyelemben részesíteni, a miért köszönetem is nyilvánítom.

Nem különben köszönöm, hogy végre valahára az is közhírré lett téve, hogy a levelek naponként négyszer, délelőtt 8 és 11 órakor, délután 4 és 6 órakor kiszedettek; erre csak az az óhajításom van: vajha legalább ezután úgy lenne!.. Hogy eddig nem szedték ki a szekrényekből négyszer. És hogy megtörtént többször, hogy még kétszer sem lett kiszedve, azt nemcsak én határozottan állíthatom, de a levelek naponta négyszeri kiszedéséről még maguk a szekrénykezelők sem tudnak semmit. Örömmel tapasztalom, és elismeréssel említem azonban fel, hogy ujabban a levélszekrények pontosabban kezeltetnek, hogy szóval felszólalásunknak eredménye van.

Azt állítja a „Nyiltlevél,” hogy a leveleknek megtolulása lehetetlenné vált, hogy továbbá az már „épen” alaptalan, hogy a levélszekrényből a levelek kiszedettek, mert a réznyelvek a levél kivehetését lehetlenné teszik,

és — csak pár sorral lentebb említettik, hogy a bizony még is megtörténhetik... , mert léteznek talán gyerkek és roszakaratu emberek, a kik a levelet oly rendetlenül teszik be a szekrénybe, hogy az nem fektetve, hanem egyenesen áll, vagy keresztben, a miáltal a levelek még is megtolulhatnak... Mi csak azt állítottuk, hogy a levelek megtolulnak és e miatt kiszedethetnek, és e bajon úgy váltunk segíthetni, ha a levélszekrényekre nagyobb gond fordítatik: és e mellett állunk most is!

Hogy a levelek — mindenesetre rendetlenségből megtolulhatnak: azt beismeri a „Nyiltlevél,” és ha valami megtörténhetik, az már nem lehetetlen, hogy pedig az ily megtoluláskor ki is szedethetnek, a réznyelvek visszatartásával, azt magunk is tapasztaltuk, a midőn leveleinket a megtolulás miatt jól betenni nem lehetvén, egy pár tanuk előtt kivettünk és csak a keresztben fekvők helyreigazítása után tehetők újra vissza; azonban lehetek és voltak is olyanok, kik így járva, nem voltak oly udvariasak, mint mi, hogy a levél visszatevésével bajoskodjanak, hanem megelégedtek azzal, ha a magukénak helyet csinálhattak, s a kivett levelet vagy megsemmisítették, vagy kíváncsiságuknak hódolva, elolvastatták és megjegyzésekkel ellátva küldték tovább; első bizonyítja az, hogy már egy néhány levelem, és köztük egy épen a posta elleni is, elveszett; azt pedig csak nem tehetem fel, hogy a tartalmat sejtve, semmisítette volna valaki meg; ezt nem is ítésem fel senkiről se, és így hajlandó vagyok ama fentebb említett rendetlenség áldozatául tekinteni, a második esetre szintén láttam példát, sőt magam is kaptam helyből egy levelet, melyre a levél írójához, hogy „tegye jobban be a szekrénybe, mert ő is kivehetné” figyelmeztetés van írva.

Térszűke miatt 2-ik levelemre hagyom a folytatást.
Sándor Kálmán.

Mi hír külföldön?

— Franciaországban a királpártiak ügye még sem áll oly jól, mint eddig híresztelték. Kézzel, lábbal igyekeznek, hogy a monarchiát helyreállíthassák, de azon csekélység fölött, hogy azt miként létesítsék, a leg-nagyobb véleménykülönbségek fordulnak elő. E tekintetben, miután Chambord gróf egy ideig legalább lehetlenné tette magát, a királyságot király nélkül akarják visszaállítani. Azon jár eszük, hogy valamelyik orleansi herceget, királyi helytartónak válasszák, míg Chambord gróffal valahogy csak megállapodásra jutnak. A dologban csak az a kis nehézség van, hogy az orleansi hercegek elég okosak, hogy más számára ki ne kaparják a tűzből a gesztenyét. Ilyesmire egyik sem akar vállalkozni. Ennél fogva nem maradt más módjuk, mint még egy ideig pardont adni a köztársaságnak. Mac-Mahon hatalmát meg akarják hosszabbítani bizonytalan időre, hanem a Thiers által beterjesztett alkotmánytörvények tárgyalásáról ezuttal mit sem akarnak tudni. — A francia helyzetet illetőleg, érdekesnek tartjuk megemlékezni az angol sajtó véleményéről. A „Times” sohasem hitte, hogy Chambord gróf, s a francia nemzet meg tudjanak élni egy ással. Egy másik lap halottibeszédet tart a restauratio fölött.

— Poroszországban, az eddig megejtett országgyűlési választások eredménye az, hogy a feudalisták szintugy, mint a nemzeti szabadelvűek egészen háttérbe szorultak; míg a haladó párt tetemesen szaporodott. A németek Poroszország nyugoti részében, valamint Posenben is tulsulyban vannak. A Clerikálisok Westfáliában és a Rajna mellékén győztek.

— Spanyolországban a radikálisok programja a nemzethez, lényegesebb részeiben így hangzik: A demokratikus progressista, s az egységes köztársasági párt a tények ereje a hazafiúi érzelmek folytán ez idő szerint egy párttá egyesülvén, forduland a nemzethez.

„A demokratikus eszmék a mi eszméink, s mint mindig el vagyunk tökéltve küzdeni mellettük. Alig elhárítottak vélt veszélyek büntetésüket el nem nyert bűnök veszélyeztetik ismét a lelkek erejét. A Carlismus a theokratikus zsarnokság ez új alakja, s a modern éleltagadása, minden forradalmi mozzanat után fölemeli fejét, s romba döntéssel fenyegeti a hazát. A demagogia legszebb kikötőink egyikét kalozok városává teszi. s a középtengeren érvényesíti barbárságait gyalázatunkra.”

„A szabadság nem lehet feletlje tényekért a Carlismusnak, a multban rejlenek okai.”

„Ma a mint mindig visszautasítjuk az előleges elnyomás e rendszabályait, s társadalmi kötelmek folytán nyiltan kimondjuk: a haza s a törvényhozás egységét.”

„Erős hadsereggel ohajtunk, erős fegyverem alatt menten minden politikai szenvedélytől, mely a rend és haladás garanciája legyen.”

Dürüczkölő.

— Mondtam ugy-e öreg ur, hogy „jegyezd meg a napot, melyen sértél papot.“ Most enyedi professor lehetne, ha egyszer is másszor is meg nem szurkálja a papokat.

— Tulajdonképen meg akartam próbálni, ha val-
jon igazán a Jézus tanait követő keresztyének-e, ezek a mi papjaink. Azért dobtam meg őket egy-egy kövecské-
vel, hogy alkalom szerint engem visszadobjanak enyedi kolégyomczipóval. Most már tisztában van előttem, hogy csak theoriában követik a Jézust, praxisban nem.

* * *

Azzal is agitáltak ellenem, hogy hogyan nevelhetne egy materialista theologusokat? Hát csak úgy — azt hiszem, hogy a tények bizonyossága papok előtt is ér valamit — tessék megtekinteni Dr. Kovács Ödön és Makkai Domokos urak az én neveltjeim! Lehet-e a legkissebb kifogás is ellenök?

* * *

Pedig voltaképen én vagyok a legjobb theologus a világon. A mit a theologusuk a jövő reményeként prédikálnak, én azt meg is választítottam. Bukásomon nem csak ellenségeim ujjonganak, hogy oda nem mentem, hanem jó barátain is örülnek, hogy itt maradtam. Ime az egy akol és egy pásztor, melyben barát és ellenség egyként éljenez.

* * *

Silvesttem tenui musam, ezt most minálunk így fordítják ki: a kis Szilveszter nagy kortes volt ám.

* * *

Azonban a másik párt sem szendereg valami rózsá párnán Cipris ambrás ölében. Az Enyedről körünkbe érkezett kortesek leforrázott reményekkel tértek vissza, terveik labirintszerű épületének temérdek romjain, — mint megannyi Marius, — keserves könnyeket ejtenek. Busul a lengyel, elsült a medgyes-béles.

* * *

Szabó Samu barátunk november 5-én estve a tanárválasztások után ezt jegyezte naplójába: nem vagyok megelégedve: a tanárválasztások nem épen úgy ütöttek ki, a mint előre kiszábtam.

Nyiltér. *)

Interpelláció magyarországi unitáriusok nagyérdemű püspöke, főtisztelendő Kriza János nrhoz.

Alólirt, mint a vadadi unitárius egyház nagy többségének tagja, mindnyájunk beleegyezésével, azt a kérdést intézem a fenn tisztelt püspök urhoz:

1. Tudja-e azt, hogy az unitárius püspök nem római pápa, hogy törvényen kívül rendelkezék a papok elhányása, vagy tovább rendelése felől? S ha tudja!

2. Tudja-e, mely törvény alapján rendelte el, vadadi unitárius pap Nagy Sándort, egy néhány sérelmes, de különösen személyeskedő ember dissidenskedése következtében meggyéből agy, hogy a nagy többség megmarasztó kérése ellenére is, csak annyit sem méltóztatott megengedni, hogy meggyéből elbucuzzák, hanem katonai erő kihányásával lett megfenyítve? S ha ezt nem tudná, valjon?

3. Tudja e, melyik törvény alapján töltötte be a vadadi unitárius eklésiát, miután ott az eklésia soha a pap ellen panaszt nem emelt, s így választási joga volt, mit az, még ez ideig soha nem gyakorolt, és mégis papja van? Az eklésia nagy többsége, miután nem hallgattatott meg, legalább nem oly értelemben, hogy papja ne mozditassék el, egy alig négy tagu törpe minoritás sürgető kérésére, kélrelhetlenül lett elmozdítva a pap? Tudja-e, hogy a többség ezáltal mily helyzetbe kényszeritetett, mert törvényes papja nem lévén, kétes a kepe kinek fizetése? És ha ezt nem tudná?

4. Tudja-e, és van-e készülve arra, a mik az ily, rendkívüli eljárással következhetnek. Gondolt-e arra főtiszelendő ur, hogy a tekintélytelen kissebbséggel leendő kormányzása, a Radeszki Bálint alatt történí események megújulását idézheti elő? S ha ezt nem tudja, az mégis csak tán tudja?

5. Hogy az unitárius papság nem törpülhet oda, hogy csupán püspöki kegytől függve, önérzet nélkül gyáva báb legyen? És ha végre ezt sem tudná, azt mégis csak?

*) Az e rovat alatt közlöttekért csak a sajtó hatóság előtt vállalunk felelőséget. Szerk.

„Pénzügyi helyzetünk sulyos, de még sem annyira, hogy állandó kormány e tekintetben ne segíthetne.“

„Mi ez órán nem vágyunk kormányra, hanem támogatjuk azokat, kik kormányon vannak. Mentsük meg előbb a hazát, biztosítsuk fenyegetett hitelét a társadalmi renddel a demokratikus jogokat, s pártunk kész minden áldozatra, hogy a nemzetnek az áldást megszerezhesse.“ Nemcsak szépen, de jól is van mondva.

Mi hir városunkban?

— **Jövő vasárnap** az ev. ref. nagytemplomban pitesti ref. lelkész Simó Géza fogja az isteni tiszteletet megtartani.

— **E lap szerkesztője** mult szerdán este az iskolai ifjuság részéről fáklyás-zenével tiszteltetett meg, — oly közlről érdekelvén azonban minket e dolog, szerénytelenség volna bővebben szólni róla.

— **„Hasznos mulattató“** czim alatt egy igen életrevaló vállalatot indít meg Dolinai Gyula. E czim alatt, — mint az előfizetési fölhíváson látjuk — diszkia-dásu füzetek fognak megjelenni, tanulságos, népszerű és az ifjuságot érdeklő tartalommal, e szép ígéretek mellett a vállalat olcsósága miatt is igen ajánlja magát. Midőn felhívjuk olvasóink figyelmét a „Hasznos mulattató“-ra, egyszersmind üdvözljük a szép törekvést s minél szebb eredményt kívánunk a helyes irányu törekvésnek.

— **Meghívás!** A helyi lövész-torna-egylet 1873. november hó 9-én, vasárnapj. u. 3 ó. a város'h. nagy termében rendkívüli közgyűlést tartand, — főbb tárgyai: a helyiségnek az Elbaszigeten lett engedélyezése következtében további intézkedések, és az alapszabályok 16. 19. §. értelmébeni tisztujítás, — melyre az alapító- és részvényes tagok ezennel teljes számmal megjelenni kéretnek. M.-Vásárhelytt, 1873. november hó 4-én, Lázár Ádám elnök.

— **Meghívás!** A maros-vásárhelyi egyenlőségi-kör ig. választmánya 1873. november hó 9-én, vasárnap d. e. 11 órakor ülést tartand, — főbb tárgya: az ujralakulás iránti közgyűlési intézkedések foganatosítása, — melyre a vál. tagok ezeennel meghivatnak, valamint az ivtartók kéretnek, hogy ezen időre beadják. M.-Vásárhellytt, 1873. november hó 4-én. Lázár Ádám elnök.

— **A maros-vásárhelyi** takarékpénztár 1873 október havi forgalomkimutatása.

Bevétel:

Pénztármaradvány sept. hó 31-áról	5531 frt 84 k
Tak. pénztári betétek 39 féltől	8816 „ 83 „
Visszaifizetett váltók	72837 „ — „
„ „ Előlegek	173 „ — „
„ „ Zálogkölesönök	116 „ — „
Befizetett kamatok	1182 „ 92 „
„ „ „illetékek	1182 „ 90 „
Megtérített kezelési költségek	23 „ 20 „
Késedelmi kamatok	37 „ 78 „

Összesen: 89901 frt 47 kr

Kiadás

Visszaifizetett betétek 58 félnek	21249 frt, 73 kr.
„ „ betéti folyó kamatok	131 „ 89 „
Leszámított váltók	58115 „ — „
Zálogkölesönök	108 „ — „
Kifizetett osztalék 1872-re	10 „ — „
Kezelési költség	31 „ 11 „
Tiszti fizetések	216 „ 66 „
Igazgatási költségek	52 „ — „
Felvett kölesönkamat	200 „ — „
Más pénzüintézeteknek	8400 „ — „
Posta és bélyegdij	5 „ 55 „
Pénztármaradvány okt. 31-én	1381 „ 53 „

Összesen: 89901 frt 47 kr.

Z. dr. Knöpfler Vilmos. s. k. **Watervliet Károly** s. k. igazgató. könyvvezető.

Jeney Albert. s. k.

aligazgató

— **Kovács Áron** siremlékére adakoztak Lázár Ádám gyűjtőivén: egy valaki 1 frt, Kovács Elek 1 frt, Gerendy István 5 frt, özv. gr. Bethlen Farkasné 5 frt, Berde Rózsa 1 frt, egy valaki 1 frt, Csanádi Béláné 1 frt, gr. Haller József 8 frt, b. Szentkereszty Sigmond 2 frt, egy valaki 1 frt, Sebestyén István 1 frt, Novák Antalné 1 frt, Kádbéó István 50 kr, id. Nagy Sándor 50 kr, Lakatos Sándor 1 frt. Összesen 30 frt.

6. Tudja, hogy a kenyeret a többség adja, és a kenyeret odaadja, a hová akarja? — Mire nézve kívánom a papság tekintélye megóvása és a többségre való tekintet szempontjából figyelmeztetni főtisztelendőségét, hogy arra vigyázzon, miszerint egy ignorált többség, nehogy a szabadrendelkezése alatti kenyeret odaadja, hova ő főtisztelendősége sem szánta volna, mert a Pálffy Lajos és Nagy Sándor iránt követett eljárások ismétlődése következtében, egyszer jövőendő lehetősége, máskor egyházi államunk mikénti létérdeke, mint egy nagy kérdőjel, úgy tűnik előnkbe, melyre feleletet a jövő fog adni.

Simó Benédek,
vadadi birtokos.

Törvénykezés.

A maros-vásárhelyi mkir. télfő tábla nyilvános ülésében az 1873. nov. 3-án és következő napjain következő ügydarabok adatnak elő.

(Folyt. és vége.)

III. Tanács bűnügyekben.

Nagy Sámuel k. t. r. bíró által.

Bartos Tódor lopás. Markovics Zélig lopási b. ü., Borza Szamoilla lopási b. ü., Véber István lopási b. ü., Kónya András becs. bizt., Filip Mihály lui Dumitru s t. testibiztonságj Brea András lopás kih., Baltes Mihály testibizt., Simai Josifu becs. bizt., Zsurka György vagyonbiztons., Magda Teofil testibiztons., Stefán Gogás becsül. bizt., Dregits Sándor testibizt., Filipp Baléban s t. testibiztons., Szöcs Dénes tulajd. biztons.

Vajda Simon k. t. r. bíró által.

Stirb Veronika gyújtás b. ü., Viski Rupa tolvajság, Dudutz Péter s t. család, Medria Ilie s t. tolvajság, Déési József emberölés, Mihonyesku Jakab gyújtás, Lőte Józsefné család bűnügye.

Spech Adolf k. t. r. bíró által.

Kazan Stana s t. becs. sért. Borosnyai Béla s t. ugyanaz, Thenerkauf Frigyes ugyanaz, Veres Lajos testis és becs. sért., Vesztemian Petra e. tolvajs., Schaser János e. testisért., Ganea Toma e. becs. sért., György János e. testisértés, Hadnagy János ugyanaz, Aczél István ugyanaz-Gyárfás János ugyanaz, Aczél Elek becs. sértés, Ilie Bur-sze s t. testisértés, Dávid Katalin e. becs. sértés, Pla, csintár Sándor e. becsületsértés, Szavu Miklós ugyanaz Pakurár Szimjon ugyanaz, Kramer György ellen testi-sértés, Denille Ilie és társ. közint. e., Renér Mihály becsületsért., Kosokár Niculae e. becsületsért.

Stoyka Antal k. t. r. bíró által.

Hirlea Niculae sulyos testisértés. Fronius Ferencz s t. e. tolvajlás, Runkán János testisértés, Purcaroiu Nicodim illetőleg Hamria Josif e. becsületsértés, Gergely István ugyanaz, Nagy Sámuel ugyanaz, Tenlea Vaszilie ugyanaz, Lázár Péter s t. tulajdon biztonság, Inceze Ferenczné becsületsértés, Beczás János tulajd. biztonság, ifj. Darkó György idegen tulajd. rongálása és becsületsértés, Filimonescu Angeló e. becsületsértés, Altmán Izsák becs. sértés, Michaelis Jusztina ugyanaz, Soos Mihály s neje életbiztons, Molnár Károly közbiztons., Juon Bukur Grecu e. becsületsértés, ifj. Kovács József ugyanaz, Szaboszlav Károly e. becsületsértés, Caesar Hermán ugyanaz, Stef Stefán és Krecsun Niculae e. testisértés, Oltean Indrei becsületsértés.

Mégay Ferencz k. t. r. bíró által.

Schulcze Ferencz s t. család, Mondok Mihailla s t. lopás, Lengyel Sámuel rágalmazás, Fleischer Mihály család, Ambrus Ignáczné becsületbiztonság, Fábíán Mihályné s t. ugyanaz, Pokanu Vaszile s t. tulajdon és testibiztons. Bizó Vaszilika testibizt. kih., Vass Juon Irinie tulajd. biztons., Bulbukán Juon Simion testibiztons, Markó Ede közhivatal kötelesség e. kih

Dósa Miklós k. t. pótbíró által.

Oloványi Sámuel s t. tolvajsági kih., Csokán György ugyanaz, Reiszenaucr Mihály ugyanaz, Schuler Frigyes testisértés, Csorogár Domniku tolvajság, Csernik Sándor s t. testis- és becsületsértés, Rusz Vaszilika becsületsértés, Kmoschek József becsületsértés, Schmidt György becsületsértést, Pap Miklós testisértés, Muresán Petru becs. sért., Székely Mihály testisértés, Armenyesán Vaszi testisértés, Görög Miklós testibiztons., Mikovényi János becsületsértés, Petrus Mafei közbiztons., Skárlát János tolvajság. Salamon Mózes becsületsértés, Csinos Pál és társai testisértés, Kukla József becsületsértés, Konesák Sándor tolvajság, Csibi Pál ugyanaz, Csibi Pál becsületsértés, Reszpopu Ilie testisértés, Stefáni János becsülestértés, Se-dean Simon becsületsértés, Niculai Juon testisértés, Hub-ner József s t. ugyanaz, Beszterczei István becsületsértés,

Pál István testisértés, Dimény Elek becsületsértés, Orbán Sámuel becsületsértés, Miklós István ugyanaz, Dávid Miklós ugyanaz, Antal Angyal Andrásné Pakot Trézsi becsületsértés, Timbus Jánosné ugyanaz, Szatmári István lopás b. ü., Erdélyi Jánosné becsületsértés, Mátyás János s t. testisértés, Hadnagy Sámuel és társai becsületsértés, Wolf Luiza becsületsértés, Kassay Mózesné ugyanaz, Magyari András s t. testisértés György Jakab Pál és társa testisértési kih., Branistye Tódor testisértés, Murányi Kálmán becsületsértés, Krikován Nicolai testisértés, Bagoly Mária testisértés, Kövér Mihályné ugyanaz, Kresztel Mihály becsületsértés kih.

IV. Tanács urbéri ügyekben.

Antalfy Gábor k. t. r. bíró által.

Rodilla Lázár s t. gróf Bethlen József e. két állomány urb. term. i., Pagotsán Jozsif Dindár Juli Anna e. egy beltelek s tartoz. urb. term. i., Bilaki volt urbérek gr. Lázár Mórné e. a Krakur nevű legelő kibocsátása i., b. Szentkereszti Sigmond Spatár Neksa e. majors. állomány visszabocsátása i., Ugyanazon felperes Blasian Nicolae e. egy hasonló telekállomány i., ugyanannak Kocsis Vaszilie e. majorság beltelek i., Bolyai Gergely Demiá Borza D. e. egy belállomány visszaitélése i., Kaluger Juon Szentpáli Ignázt e. egy telek állomány urb. term. i., gr. Mikó Imre Demian Juon e. belső telek majors. term. i., Rusz Tyityiana Rusz Tanászine Szentpáli Ignázt e. urb. állomány i., Oltyán Juon Dindár Juliánna e. belállomány urb. term. iránt.

Gruz István k. t. p. bíró által.

Csegezei Tamásnak Vosa Juon e. székely öröks. term. telekállomány i., Dindár Dénes Turgyán Juon e. belső telek majors. term. i., Macskásy Lajos Varga Nagy József e. székely örökség term. telekállom. i., Zegrán Tódornak Boros István e. urbéri telekállományért, Betegh Sándor Lukáts Ilia e. majors. term. telekállomány i., Török Dánielnének Moldován Antonia e. székely örökség term. telek i.

Sz. 6439—1873.

Pályázat.

Maros-Vásárhely sz. kir. város egyik alorvosi állomása, melylyel a majorsági pénztárból havonkénti részletekben előre fizetendő 300 frt o. é. évi fizetés és szabad gyakorlat van összekötve, üresedésbe jövőn annak betöltésére a képviselő bizottság idei october hó 28-án hozott határozata következtében ezennel pályázat nyitattik felszólíttatván a pályázni kívánók, hogy szabályszerű bélyeggel ellátott, és okmányilag kellőleg felszerelt folyamodványaikat folyó év december hó 5-ig bezárólag ezen sz. kir. város tanácsához beadni annál kevésbé mulasszák el; mivel azon határ időntul beérkezendő folyamodványok tekintetbe vétetni nem fognak.

Maros-Vásárhely, 1873. november 3-án.

A városi tanács.

Bécsi tőzsdei árkelet

(Nov. 7.)

5% metallique	68.80
5% nemz. államkölcsön	73.15
1860. államkötvény	100.—
Bankrészvény	938.—
Hitelrészvény	204.50
London	114.25
Ezüst	109.25
Arany	5.45
Napoleon arany	9.14
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	75.—
" " " temesi	74.—
" " " erdélyi	73.—
" " " horvát-slavon	76.—

Felelős szerkesztő MENTOVICH FERENCZ.

Főmunkatárs és a jogirész vezetője: Kuti Albert.

Hirdetmények.

(10)

51—52

Galéne-befecskendezés.

Gyógyít fájdalom nélkül 3 nap alatt minden hugycső-kifolyást, úgy most keletkezőt, valamint kifejeletet és egészen idültet.

Központi főraktár az osztrák-magyarbirodalom számára:

Maager Vilmos, Bécs,

Bäckerstrasse 12. szám, ára használati utasítással : 3 frt 70 kr. Pesten TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél

(80)

17—*

Legujabb törvénykezési és gazdasági munkák.

Kaphatók Wittich J. könyvkereskedésében Maros-Vásárhelyt.

Adótörvények és szabályok gyűjteménye,

községek s különösen jegyzők számára

irta: Till Antal ára 1 frt 20 kr.

A Telekkönyvi Rendtartás.

és az erre vonatkozó törvények és rendeletek magyarázata tekintettel Erdélyre

irta Zilinszky Imre. Ára 2 frt 40 kr.

Az új szolgabírói hivatal. kézikönyve

megyei tisztviselők,- ügyvédek,- jegyzők, és községi előjárók használatára. Ára 2 frt,

Birtokrendezési eljárás

az ország erdélyi részében ára 40 kr.

Kolozsmegye-gyalui egyesbirája által

a községi előjáróságok részére kiadott

UTASÍTÁS

községi bíróságokhoz utasított ügyek tárgyalása és kezelése tárgyában.

mintákkal,

Ára 20 kr. — Postánküldve 26 kr.

Törvényezik a községek rendezéséről Ára 40 kr.

1873-ik évi országgyűlési törv. czikkek 1-ső füzet 50 kr.

Magyarország és Erdély bírósági szerkezete és helyközségeinek legujabb bírósági felosztása, ára 1 frt 20 kr.

Függelék a köztörvényhatóságok, községek és az első folyamodásu bíróságok rendezésére vonatkozó törvények és k. ministeri rendeletek gyűjteménye. Egybeillesztette Szeniczsei Gusztáv, ára 70 kr.

Mezei gazda népszerű vezérkönyve, a mostani viszonyokhoz alkalmazva. Irtá: Galgóczi Károly.

I. rész általános földmivelés, ára 80 kr.

II. rész az állattenyésztés, ára 80 kr.

Kertészet kézikönyve, utasítás a konyha kertészet, virágmivelés és gyümölcs tenyésztés körében, a legujabb kútfők után, irták Galgóczi K. és Farkas M. 80 kr.

Magyar méhészkönyv, vagy utasítás a sikeres méh tenyésztésre. Irtá: dr. Farkas Mihály. 50 kr.

Ügyes Mari, a kis konyhakertésznő, oktatás a zöldségtermesztésben, 50 kr.

Juhtenyésztés és gyapjúismeret, a juhbetegségek ismeretével és gyógyításmódjával, 50 kr.

Gyakorlati és elméleti sertés tenyésztés. A magyar gazda közönség használatára: Irták: Dely Mátyás és Mihály. 50 kr.

Apró majorság, vagy a baromfi-tenyésztés czélszerű módja számos fametszettel. 50 kr.

A boglyár gyümölcsök, u. m. ribizke, köszméte (egres), málna, szeder, eper, borbolya, afonya, boroka, szőlő, füge és granát alma, czélszerű és jövedelmező termesztése. Különös tekintettel a szőlőlugas művelésre. 50 kr.

A dinnye tenyésztés foglalatja és a legjelesebb honi és külföldi csemege fajok ismertetése, irta Dr. Farkas Mihály számos ábrával, ára 50 kr.

A fatenyésztés, olvasókönyv népiskolák használatára. irta: Lukács Sándor, ára 40 kr.

Az új bélyeg- és illetéki törvény, a ministeri utasításokkal, ára 40 kr.

1872-ik Törvények gyűjteménye. Hivatalos 8-ad réti kiadás 1 frt 20 kr, zsebkadás 1 frt 20 kr.

Magyarországban és Erdélyben hatályban lévő egyenes adókra, ezek kivetésére és behajtására vonatkozó törvények, s szokások gyűjteménye. Összeszedte Szeniczsei Gusztáv. Ára 1 frt 60 kr.

A bélyeg- és jogilletékek, valamint a bélyegdíjak iránti törvény és szabályok legujabb szerkezete. Összeszedte Szeniczsei Gusztáv. Ára 2 frt.

Törvény és községek rendezéséről. Magyarázó jegyzetekkel. Nyolczadrét-kiadás. Ára 1 példánynak 40 kr.

Telekkönyvi oktató.

Irtá Ürmösy Boldizsár Ferencz.

2-ik javított kiadás. Ára 80 kr.

Községi Kalauz

vezérkönyv község- és körjegyzők, községbirák, előjárók, s képviselők használatára.

Számos jegyzetekkel és gyakorlati irománypéldákkal, 2-ik a legujabb rendeletekkel bővített kiadás.

Irtá: Tóth Lajos. Ára 4 frt.

Magyar Önügyvéd,

gyakorlati tanácsadó és utmutató a polgári életben előforduló jogügyletek elintézésére, jogügyleteken tárgyzó okiratok és beadványok magyar és német szüvegű iromány példával ellátva, minden osztálybeliek használatára. Ára 2 frt 40 kr.

Irtá. Tóth Lajos.

Községi közigazgatás, vagyongazdálkodás és számadások kézikönyve

Irtá: Till Antal.

2-ik javított kiadás.

Ára 2 frt 50 kr.

A m. k. belügyminisztértől, a jegyzői szigorlatra készülőknek ajánlva.

Gazdasági létenyésztés, pályamű, irta: Tompa Béla, számos ábrával, ára 1 frt.

Az ügyes szakácsnő, legczélszerűbben leirt főzés-mesterség középosztályu magyar konyhák számára 40 kr.

Legujabb és megpróáltabb magyar szakácskönyv, utmutató 1044 legjobb ízű étel főzésért Irtá. Németh Zsuzsa. 80 kr.

Állatgyógyászat, hasznos házi állataink betegségeinek megismertetése és gyógyítása. Irták: Eisenmayer és Göbel, 80 kr.

Kalauz a gyümölcsfa ültetés és nyesés körül. Irtá: Kovács Zs. Ára 1 frt.

A trágyakezelés, népszerű kézikönyve. Irtá Konecsey Kálmán. Ára 50 kr.

A váltógazdaság, vagy az okszerű mezőgazdaszat és falusi háztartás alapelvei. Koszorozott pályamű. Irtá: Mártonffy Zsigmond: 1 frt.

Gazdasági kis tükkör a falusi ifjuság számára tandij és olvasó könyvül. Ára 50 kr.

A szarvasmarha, ennek fajta és külemtana, fogisméje, tenyésztése, takarmányozása, hizlalása stb. stb. betegségei és gyógyításuk. Irtá: Engelbrecht Károly. Számos eredeti ábrával, 3 fr.

Általános baromrovoslási könyv. Irtá: Dr. Wágénfeld. 81 külön ábrával. Ára 2 forint 60 krajczár.

Koronás szőlőművelés, Irtá Báthi Gábor, ábrákkal 30 kr.